

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. јануабра 1886. 1887

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

○ Х о п!

Најпре скочи
П'онда реци хоц!
Нар. пословица.

Сахранисмо старо лето
— Није пук'о тоу.
И у ново „прескочисмо“;
Смемо л' рећи; х о п!

Молим, молим, да се мало
Боље разумемо.
Да смо штогод прескочили
То рећи не смемо.

Прескакања бивало је, —
Али преко нас.
(Је л' ко ногу угануо,
То је његов шпас.)

У новом смо лету, јесте.
Но је л' свок то наш?
Ил тек ћилим испод ногу
Тргн'о календраш.

Како ј' да је, где смо ту смо
— Небо нам је кров.
А пред нама ето стоји
Празан листак нов.

Један, осам, осам, седам;
Наслов му је то.
С тог ће листа свако читат'
Што напише ко.

Ко што пише себи пише
И потомству свом.

А ко туђим духом дише,
У њега ће гром.

Можда ћемо знојем писат'
Бољих дана вест.
Можда ћемо сузом писат',
(Нек ју бистри свест).

Можда ћемо крвљу писат',
— И тим Србин сме.
Само кавгом међусобном
Не, за бога, не!

Кад се сврши ово лето
Запитаће — хај!
Шта је рек'о, шта је стек'о
Братски загрљај.

Па ко буде продерао
Туђих замка склоп,
Продер'о ил прескочио
— Тај сме рећи: х о п!

Са луфтбалона,
IV.

И ако ми се луфтбалон мало продерао, јер је у летењу свом натрчао на врло заошљену размирицу сомборске српске општине, чији је шиљак кроз пољаву мога балона и мене чак у срце текнуо, ипак сам се данас дигао у вис више оцака и Оцака — дакле у околину Сомбора. Рупу сам на балону закрио, али рупу у моме срцу не знам кад ћу моћи залечити.

Гледао сам из гичије першпективе Сомборску пијацу — било је то 29. децембра покојне године —

Види горе и доле
својим
2) види
својим
оглас за
„Орао“
1887

Змај?

напише?

и видео сам на њој триста чуда и четирстотине тридесетипет чудотвораца који су држали у руци сваки по један Кикиндски програм са избрисаном четвртом тачком, но доста је било свакоме и по три тачке, ако би до чега дошло. Ови чудотворци починили су као што је познато чуда и чудеса, али би много веће чудо било, да су унели мир и ред, љубав и слогу у српску општину, него што су се заузели да сејући неслогу међу Србима угађају нашим непријатељима.

Гледајући те покове навуче ми се мрак на очи, обневидео сам, те онако у помрчини навијем федере мога балона и за тили час створим се над Београдом, и то баш над гробом Срп. ученог друштва. Абердар га је баш вином залевао, а Стојан му читао опело, и певао песму: „Зрашче мја без-Гласна“ (т. ј. без Гласника).

Но ветар ме је шибао и терао одатле и мој се балон намргоди, окрете главу, уздахну и појури противним правцем и једва се заустави код Новог Сада.

Новосађани су сретни људи! Док друге вароши бирају тек у три године једнога посланика за мађарски сабор, Нови Сад ће да бира ове једне године два пут посланика! То је zu viel des Guten! „Наше доба“, оно исто „Наше доба“, које је у своме броју пред Божић рекло за Пала Морица: „какав Мориц! То би било срамота за Нови Сад, кад би њега бирали,“ доноси сада опширне чланке о истом Морицу и препоручује га топљејше за бирање. Опрости му, боже, јер не зна шта чини, ни шта говори; распет је између Будапеште и Карловаца, те му је цело „состојаније“ тако затегнуто, да хоће да пукне. У истом „Нашем добу“ занимљива је историја о зеленом гуштеру, и куму, који га је крстио, патријару Маширевићу; но ово спада у зоологију, дакле ваља о

томе читати у каквој физици, јер „Стармали“ није катихизис, да доноси чланке из географије.

Ваздухопловац.

У Ш Т И П Ц И.

На угарском сабору претреса се сад бице. Ми Срби обично кажемо уместо бице — буце. То је ваљада отуда, што кад год се претреса у нашем сабору бице, изгледа нам, као да буце на нас падају.

При претресу бице а * показало се, да имамо хиљаду и петстотина милијона форината дуга. То је управо толико: — „Да имамо хиљаду и петсто милијона пинтерских дуга, па да направимо од њих буре, у том би бурету таман стале сузе, које ће пролити Угарска сиротиња, док се тај дуг исплати.

Браћа Хрвати зову се сад само још из шале Хрвати. Јер се показало, да се поред мало добре воље, не морамо ни ми с њима, ни они с нама — хрвати.

Они Бугари који путују по Европи те траже владара, завршују свој пут. Сад треба по Европи да путује српска депутација, те да нуди свога владара.

Краљ Милан је већ тражио од Угарске да узајми жандаре. Како је почео, још ће морати тражити од Угарске у зајам — тавнице.

Дочуло се, да се оружја Црна Гора. Због тога ће сад многим бити не Црна Гора него црња и гора.

Кад се цела Европа оружја, требала је Црна Го-

ПОДЛИСТАК.

Награисало.

— Хумореска —

1.

Што га човек дуже посматра, све му је јаснији појам Дарвинове тврдње, т. ј. што га дуже посматрате, све вам је јасније, да је човек постао од мајмуна, а он — бар по моме назирању — специјално од „мандрила.“ Како је још на врату имао неку белегу то су неки враголани доказивали, да је он био у незнам чијој минажерији на ланцу, и да се неким чудним случајем опростио своје обитељи — кавеза. (Чудна ли су Боже дела твоја!)

Истина, он је то свечано порицао и самим званичним документима, као што је крштено писмо, доказивао да је рођен од права оца и матере, да у њиховој породици никога нема, који би био у сродству са мујмунима и т. д. али.

Заман му муке и заман труди

Сви му докази беху залуди!

Поред ових особина, био је он т. ј. Ђока Зонић и пеке врсте особењак. Њега су два сунца грејала! Једно ово обично што и нас огрева, а друго је ли баш њега ради створено, а неки славни „астроном“ кума-Ђира дао

је тој новој планети име „Добрила“. Није баш ни на њу „мама-природа“ излила све своје дражи и красоте; шта више њене зеленкасте очи, њене, као пекарска жирафа обрвице, и уопште њено броњасто лице више је изгледало налик на другу коју, планету, а по највише на меџ“, а не по његовом мишљењу на „сунце“

Ђока се сваки дан сунчао на зракама њенога осмејка т. ј. она је била преко пута од Ђокина стана, па је сваки дан кокетовала на прозору и шиљала своје ватрене погледе на озеблага Ђоку.

„Кад ћу се већ упознати?“ изговорио би увек те речи кад се угрејан враћао са прозора, као што видите, они се још и не познају.

И мене је често питао за савет но ја сам му увек одговорио: да чека, јер ко чека тај може и да дочека (разуме се ако међу тим не умре.)

По цео дан би жртвовао, само да нађе начин, како да се упозна са њоме; по цео дан би Виргил и Мочник зевали од дугог времена, јер их Ђока ни у рукама није имао; по цео дан би кад год само на прозору стајао, да је се сит не нагледи!

По цео дан би мислио и мислио, и никад неби могао само ону циглу речцу кукурекнути „хеурека“.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

ра варучити у место 6.000 пушака, 6.000 пари белих рукавица, и онда би тек чивутски лиферанти у Бечу били с њом задовољни.

* * *

И краљ Милан би волео, да се Црна Гора окуша, него што се оружа.

* * *

Стева Павловић искао је и добио је ово дана право, да може носити орден св. Саве. У једном ово-годишњем календару забележен је св. Сава са црним словима: — Боже дал је то случајно!

* * *

Скоро ће састати синод. Руварац није хтео да уђе у тај синод. Да ми је знати хоће ли у тај синод ући — Свети Дух?! ☉

Ђира. Јеси ли чуо, како се београдска полиција хвали, да у ње, при хватању хајдука нема пет на девет.

Спира. Јест', али има пет на два.

Ђира. Не разумем те.

Спира. Сад ћеш ме разумети.

Ухватили су два Солдатовића, а сад наједаред на њиховом месту створили се пет Солдатовића, пет њихових брата рођених.

Ђира. Ал тиваља нису тако љути као она два прва.

Спира. Можда и нису. Ал полиција се већ стара да и њих наљути.

П у с л и ц е.

☉. Даклем бугарски се путници враћају, јер им је руда ударила у брег. — Ал бар је светао брег (Leuchtenberg).

М. А шта ће Срби у Србији? крпити и тр-пити?! Не — ни крпити не смеју — већ само трпити.

Ц. За то се и деру тако „Видело“ и „Зрак“, што нема кога да их и скрпи.

☉. Још понајлакше трпе она велика господа, која се облизују у краљевој трпезарији.

≡. Али кад једанпут протече протекција, онда ће опет тећи вода куд је текла.

△. „Вражје Доба“ упело се из петњих жила, да се у Н. Саду не избере Србин за посланика. Али ништа, петње ће му се жиле опоравити, кад на њих дође из Пеште нов фластер у виду које таузендерке.

Ж. Чујемо да неке општине само зато не шаљу неповеренице Герману, што им је гнусно и помислити на њега, а некмоли још да му име спомену. Но ми држимо да при шиљању неповереница и не треба много мислити на Германа, него ваља више помишљати на нашу кукавну аутономију.

2.

Бар да се 13. Априла у петак око 12 захата родио па би човек рекао: „у несретан час дође на свет!“ али баш на појутарје светог Јована, па тако несретан човек бити, то је заиста невероватно и на жалост „мајка-Ма-крене“ он је опровргао прорицања њеног „Рожданика“ т. ј. ко се роди месеца јануара, да ће бити сретан и т. д.

Ако се само макнуо из куће не сме фалити, а да колики је дуг не падне на сред пијаце, где се обично и неколико шустерских шегрта нађе, па ако га после виде где, увек ће смешећи се пружити прст на њега са речима: „то је тај!“ Ако је купио нов шешир, особито „халб-цилиндар“, то је као у светом писму забележено, да ће сутра дан дно ободу васти: лаку ноћ! Шетали се са каквом госпођицом, зацело ће га срести „Фрања-пивар“ и замолиће га, да му што пре плати дуг, јер он не може више чекати. Ако је купио какву ствар, зацело ју је двапут толико преплатио колика јој је заиста цена и још уз то не ваља, или је изишла из моде!

Ђока је дакле на грајисало и то у потпуном смислу те речи, а „поред тих врлина, волео је и чашицу вина“. И ту је врлину још понајвише неговао, и већма ју је љубио, него латинске и грчке класике

„Нећу ја бити римокатолички обади!“ тим се речма

тешио Ђока, кад год је хтео да извини, што није пређашњи пут баш тако славно одговорио латински.

„Дед амо што имаш“, рече ми једног дана, „а ја ћу опет дати што ја имам, па да донесемо један бокал вина!“

Нисам се ни вишој сили противио, помислим у себи и равнодушно извадим још оно мало плесивих новчића, па му их пружим.

„Ђуџа, иди код „пуне чаше“ па купи у овај бокал вина! Хајд! Само брзо, јер што пре дођеш тим ћеш пре бити код куће!“

„Добро!“ одговори ватрено девојче смешећи се на ме, јер ми се доста лепо гледасмо.

„Није ни мој деда учио па нећу ни ја!“ избаци Ђока ову отрцану фразу, и лупи Крајзлеров речник о под да се дуварови тресли.

„Спаси Бог!“ рекосмо обојица и испијемо по чашу руменике, баш као што су румене корице „Шилерових дела“. (Књиџар ко вели: кад су сличног имена, нек је слична и боја.)

После чешћег „добро здравље“, дај Боже срећу и задовољства и после више здравица, ми укретисмо очима, а њему стаде температура љубавног жара да расти, и кад је достига свој врхунац, он ће да отпочне:

„Ја ју љубим!“

×. Сад смо чули, да Лендербанка није у Србији добила само монопол дувана, већ и право да може по Београду наоружане Србе у својим кућама убијати. Пушка пуче, родбина јауче. Но можда је то та пушка, којој је суђено да пробуди успаване духове.

□. Честитамо новом посланику новосадском, Павлу Морицу. Дабогда и он скоро постао гдегод владиком.

Са избора у Сомбору.

Наређено је од консисторије, да се најпре има изабрати подпредседник, па онда попунити општивари.

— Нећемо, нећемо! виче народ у авлији.

— А шта нећете? запитам једног у опаклији.

— Та ми не знамо, ал тако нам је казао господар Јаша Лалошевић да треба само викати: нећемо!

Одем у дворану да видим о чему је реч. Изасланик консисторије изнео је на тапет избор подпредседника по својој инструкцији.

Јаша Лалошевић се попео на сто, те гази зелену чоју, а руком маше своме народу да за њим дођу. Народ покуља у дворану, још се неки попеше на зелени сто, те изасланика консисторије дотераше до дувара, као Краљевић Марко цара Сулејмана. Изасланик пошље по асистенцију. Дође поткапетан са 20 пандура. Ишту општивари од поткапетана, да начини реда.

— Па ја не видим ту никаква не реда! одговори поткапетан.

— Народе! виче Јаша Лалош, ко сад држи с нама, и ко с нама буде после гласао за посланика, — казао је г. жуџан, тај неће плаћати парохџал.

Ко дакле сад тера пркос и доцније ко при избо-

ру посланика буде продао своју душу неерпском духу жуџановом, тај неће морати на своју православну српску цркву давати 2—3 фор. годишње.

Проти се прети с јавним изултовањем на скупштини. Немојте питати ко прети, јер то није претио кожух, него господски капут. Прота поплашен даје оставку као изасланик консисторије.

Граја, вика, ларма, претња, чудо, покор. . .

Поткапетан још не види никаква не реда!

Fiat Јустинија — pereat mundus!

Телеграм се шиље у новосадске новине: Избор текао у најбољем реду. Живио!

Миша и Глиша.

Миша. Играш ли ти, Глишо, билијара?

Глиша. Не играм, бојим се да не подерем зелену чоју.

Миша. А како се Јаша Лалош у Сомбору не боји да не подере чоју?

Глиша. На билијару?

Миша. Не, него на столу у општинској дворани, кад се оно попео, те стао бесомучно скакати по астаду и бацавати се.

Фрајла Мара.

Ала ми се „фрајла“ Мара
из далека допада!,
ал од кад је из близине
моје око углела,
више ми се ни издаље
никако не допада!

Др. Казбулбуц.

„Да“ рекох ја.

„Шта да?“

„Па да, ти ју љубиш!“ одобравао сам му ја, јер је врло чандрљив кад се напије.

„Па теби није то ваљда право?“

„Сасвим ми је право!“

„А јел да је лено створење?“ настави опет он.

„Божанствено!“

„Па да се онда не заљубе у њу! Шта велиш?“

„Да!“

„Шта да?“

„Свако се мора у њу заљубити!“

„Ах ти си савршен магарац!“ рече ми он сасвим озбиљно.

„Зашто то?“

Зато! У њу се несме „нико“ више осим мене заљубити!“

„Она је божанствена, у њу се само ти смеш заљубити, она те воли, ти си леп — и хоћеш још да ти кажем штогод!“ говорио сам му ја као на испиту, да му све буде по вољи.

„Доста је па сад ћути!“ И ја сам се морао покорити његовој заповести, иначе би се могао и потући са њиме. Зато одем и легнем на кревет где ме Морфеј ухвати за нос прислони ми главу на јастук и ја заспим.

Било је већ сунце на заходу своме, а на прозору се укаже друго сунце — „Добрила.“

„Ох!“ уздахнуо је он кад га је обасјала сјајна светлост њеног лица и он се реши да данас своме осећању одушке даде.

Племенита му мисао паде на ум.

Оде до стола и крупним писменима напише на по табака ове речи:

Госпођице Добрила!

Овим вам изјављујем да сам у вас смртно заљубљен ја

Ђорђе Золић.

Савије лист и отиде на сокзк, где је и она т. ј. госпођица Добрила шетала се.

„Допустите ми госпођице, да запитам за ваше штовано име. Ја сам: Ђорђе Золић ученик овог и овог разреда!“

„Особито ми је мило, моје је име Добрила Кљештић!“ одговори она умиљато га погледавши.

„Госпођице — извините — али осећајући се сретним што сам се с вама упознао, бићу тако слободан да вам дам овај листак, да он у место мене говори!“ И он јој даде ону педуљу, и сав је поцрвенио.

„Ах — извин — —!“ и као кошута отрчи у дворште.

Анђелићев страх — на лихо.

Чујемо да се Анђелић још никад није тако уплашио, као оно пре две недеље дана, кад је видео у једној групи о с а м с т о т и н а потписа панчевачких Срба.

Он је за цело држао да се тако масиван покрет може данас тицати само њега. Држао је да је то њему неповереница.

Кад је видео да није тако, — зјело се обрадовао.

Но да л' ће му радост ова трајна бити? — Јок —
Ако се Панчевци стари српски муњосевци сложе, — бар ad hoc.

Сомборијаде.

У Сомбору воде сад главну реч „бург“ и Јаша. Отуд толико бургијаша.

Кад их упиташе: ко је међу вама главни бургијаш? — они одговорише: „Нико!“ (Али то је само „да се Власи не сећају“, а потајна им је „максима“: да пред изборе (за земаљски сабор) најпре оборе дојакошње вође; па да их у том послу нико не позна — окренуше „ко жу хе“ наопако!)

Исти бургијаш и (по примеру француске револуције, која је народну скупштину претворила у „конвент“) наумише (к'о вента ради) да и они претворе сомборску општину у „општинат“ (општи инат!)

И кад се та турска намера у последњој „прквеној скупштини“ сомборској срећно извршила, „српски народ“ (у „ко жу ху“) дерао се из свег грли: „Чок јаша!!“ (Највећма се дерао Јаша и још три к'о (чи) јаша; а

Није ни он морао дуго размисљати шта је то кад опази где иде неки дебелко а и с мислима и персоном „Добрилин отац.“

Шта је и он знао него свечано се вратити натраг.

3.

„Цедуљу сам оставио у ону црвену књигу, пази само да ју не залепиш натрашке!“ рече Добрилин отац својој жени кад је пошао у званије.

Чим је Добрилин отац отишао у званије, госпођа мати која је била иначе врло изображена женска, само није знала читати, а „можда“ и писати, оде да узме цедуљу па да ју прилепи на сокак, забога већ недељу дана како је стан празан.

Ту је ђаво!

У истој књизи где је оставио Добрилин отац лист на коме су биле ове речи написане: У овој кући има стан за издавање! — у тој истој књизи био је и овај листак што га је Ђорђе дао госпођици Добрили.

Шта би друго и могло се десити, него да је госпођа Сока Добрилина мати, пошто није знала читати, баш случајно набасала на Ђокин лист, и сасвим га мирном савешћу прилепила на сокак, да га чита свет.

Није дуго потрајало, ал ти се скупи читава руља

у тој плебејској вици проиштала је и усамљена „јеремиада“ једног митолошког „племића“, да се могла чути чак до „бурга“.)

У том чуду мал' се није једна српска пословица тумбе окренула, те у мало што није „један (Ла)лош избио два Милоша!“ (А један Шваба, кад је све то чуо, слатко се насмејао и само је рекао: „па! das ist erst — just dumm!“)

Митка Гладић

учитељ мудрује.

— Крче ми прева, па да се мало разонодим, одох на жељезничку станицу. Кад тамо, нађем мог пријатеља из Београда Потужим му се на своје гладовање. Пријатељ ми у смеју одговори: „Ох човече, та што не пишеш Мерлату и Сучију у Париз, нек те упознаду са тајном, како се може 50 дана гладовати!“ — Будала тај мој пријатељ. Шта да учим 50 дана гладовати, кад ја већ гладујем од како сам учитељ.

— Журим се прексиноћ из гостионе. Заустави ме Јанко и пита ме куд се журим. — „Како се врагу не бих журно. У овом добу крађа, може ђаво донети лопове и у моју собу, па да виш белаја, ако ми однесу ову једну — харингу!“

— Читам да у Сегедину гладује неки чивутић Флајшер 40 дана. Како је чива досетљив. Он ће од свог гладовања заслужити коју пару. Ја већ толико дуго гладујем, па ни сам заслужио ни 5 крајцара. Кам' среће да могу гладовањем заслужити бар 5 крајцара дневно, купио би бар једну — салвалату.

— Прекјуче нисам имао ручка (како умем да лажем, као да је то само прекјуче било!). — А шта и шта ја већ нисам имао?! Ал' пардон! Једно сам ипак навећма имао, а то је била — глад.

света пред Добрилином кућом и гласно се смејући призивали су и друге да дођу и да виде чудо невиђено.

И ми смо ишли баш из школе и радознано пођемо, да видимо што се свет искупио.

„Овим вам изјављујем да сам у вас смртно заљубљен ја

Ђорђе Золић“

Те сам речи прочитао и погледао у Ђоку који сав као крпа пребледи.

„Consumatum est!“ рече он сасвим тронут, кад је међу светином опазео и „Кату Блебетушићку“, која „ником ништа“ неби казала (кад би случајно онемила.)

„Јест! Consumatum est“ завршио сам ја пун саучешћа.

Сиромас Ђока морао је и овај удар да претрпи, и још је већма заборавио на њ, кад је прочитао у сведоци ову утешителну реч: „matu rus.“

Истина за неко је време наступило „помрачење специјалног сунца“, али је и ту љагу „зуб времена“ оглабао и само се кад и кад поред чашице вина насмеши Ђорђе па погледи на Добрилу са речма „Сећаш ли се жено онога листка?!“

Седам.

— Тужи ми се мој приша Јанко, да нема рукавица, лак ципела, црне чакшире а игранке су већ ту. Чудновато да људи Јанкове багре врло много требају. Каква разлика између мене и њих. Моја скромност била би задовољна и са једном — шунком.

— Био сам на ручку код мог имењака Мите М. За време ручка примети ми неко од гостију, да ћу остати гладан, јер мало једем. Каква провија!

— Осим гладовања, научио сам свирати у гајде и хармонику. Кад свирам у хармонику, гледам у њу, па све мислим да се тако и моја празна црева отежу, а кад удешавам гајде чисто би им, од глади одгризао и дулац. Нобл пасије!

Време и бреме.

„Иде време, носи бреме“,

Пословица давно рече,

Време дође, време оде, —

Али бреме све то веће.

Божурко.

Надзорник ђувегија.

Имао сам неког познаника који је у једној вароши био школски послужитељ, или како се то већ каже „фамилијаз“. Био је нежењен, дакле момак, е ал дође једном и њему воља да се жени. Кад дође дечија вакација, — употреби он ту прилику одмора на своју женидбу, односно, на тумарање по свету.

Куд, боже мој, није тумарао, док га најпосле намера не намери на неког чизмара у С., који је имао врло лепу ћерку, ал се на високо и широко тржала. Кад је дошао у кућу — одма се каже да се зове: Кузман Муљака, и да је надзорник школски у П. Сви се обрадују оваком ђувегији, ал девојка онајбоље, та и није мала ствар назвати се женом школског надзорника. У две у три речи, и — Кузман испроси девојку. Кузман се побоји да ће се може бити дочути које и шта је — па ускори венчање. Кад и томе време дође, а он само са девером дође, а кума ће и старог свата наћи у девојачком месту. Оцу се и матери не допадне што је Кузман тако сиромашки дошао по девојку, а и невести неби право. Кузман каже, како је то највећа лудорија у деветнајетом веку о женидби и удадби толико трошити у лудо, и тако је некако доводио целу ствар на своју воденицу — да му је најпосле и отац девојачки за право дао.

Прође и венчање, и мој ти Кузман доведе невесту кући, и чим пред капију стадоше, зазвони Кузман једаред, па и други ред, а нико не отвара, на послетку тако јако повуче жицу, да се одма неко с' другог спрата кроз прозор промоли и повиче: „а што толико звониш, јесил луд?!“ Кузман позна учитеља па би му чисто запушио уста, само да га не части пред невестом“. Девојка није ни помишљала да се то њеног вереника тиче, само је упрла очи у капију, па гледа и чека да се отвори, чисто би улетела унутра.

Кад се врата отворите, уђоше под капију, ал не стадоше код степеница, већ кочијаш потера даље до

дољње куће (чељадске.) Сад скочи Кузман доле па привати невесту, и уведе у неку сиромашку собицу. Невесту мал шлог не удари кад се виде у такој сиротињи, ал стегне срце.

Рано сутрадан устане Кузман, изиђе на поље, и за кратко време врати се са лопатом и метлом у руди; пробуди своју женицу па рече: ајде, чедо моје, ти узми ову лопатицу и метлу, а ја ћу донети с' бунара воде па ћемо почистити школе. Новина пребледа, ал стегне срце па запита: „па зар ти ниси школски надзорник?“ Јел? Та ти си казао да си надзорник.“ Па ко каже да нисам? Ја школе надзиравам, пазим на чистоту, носим писма на пошту, и послужујем учитеље кад им што треба, па зар то штогод фали?“ Ал ја сам мислила да си ти онаки надзорник ко што је био једаред код нас у школи кад сам ја још била мала, ал то је био бар господин.

Још док су се они тако једно с другим упознавали, отвори један издрпан [старац врата и рече: ајде Кузмানে зовете господин управитељ, да идеш у касапницу док је раније. Ово ми је злато моје отац, дода Кузман. Невеста стисне усне, па се додирне старчеве смежуране руке, а он њој тутне још оно старо два грошића шајна у руку.

Кад Кузман дође из касапнице, које како са женом до подне доведе у ред школе, ал после подне седе одма невеста и напише писмо родитељима, да што пре дођу по њу, а кад кући приспе — овда ће казати зашто.

Оцу није требало дваред писати, дође по своје дете, а Кузману бар уштеди трошак, који би морао имати, да је погачаре дочекао. Она се после уда за једног адвоката, а Кузман и сад живи с' једном Молкињом у П.

Ћ.

Поправио се.

Поправио с' Грба-Меха,
Окан'о се својих греха:
Нит' ког' беди, нит' ком труни,
Нит' кајшари, нит' шпијуни.
Сад не цује бога, свеца;
Нит' се коцка, нит' се кеца;
Ни пиће му с' већ не мили
— Јуче су га саранили.

Ишнепрашић.

У Мољу колера..

А Нано, Нано, нећеш ти доћи у село док у њему колера траје! тако рече јесенас нека здрава људескара баш кад су га из шпитаља пустили а ево како је то било.

Дошао Нана кући са салаша, па кад је посвршиво своје послове — а он оде мало у бирц, да чује што ново.

Из тог бирца у други, а из овог у трећи, док није награбио. Да је одма оч'о кући, неби му било ништа, ал из тог бирца хајд још у један. Овде се тако напас'о, да га је бирташ морао извести на поље, а чим се даље одмако а мој ти Нана пуф у шарампов, па ту се смести да преноћи. Ваљда би ту зору дочекао, да на њега не наиђоше ноћни стражари, па ко паметни људи доконаше, да

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

је на том човеку колера. Одма га спопадоше и хтедоше с њим управо у „бараку“, ал га један позна па рече: немојте, браћо, боље да га однесемо у шпитаљ. Тако и ураде.

Кад се Пана у јутру пробудио, а он протре очи палцевима, па запита: а ди сам ја?!
 Та на добром си месту, на теби је колера, већ буди миран.

Та каква те је колера снашла; пуштај ти мене на поље.
 Бре нећеш ти ићи напоље проговара му послужитељ макар се отели'о док доктор не дође.

Ал ако ја тебе звизнем, ти ћеш и без колере отегнути папке!
 Е ти мислиш ваљда да сам ја сам ту, сад ће бити и пет ако треба.

Овамо онамо мораде Нана дочекати доктора, те тако које што је доктор казао да није колера, које пак што су још и два кишбинова посведочила да на Нану несме колера — пустеше га да иде с миром.
 Ђ.

Ја и мој кона.

Ја мог кону свугде хвалим,
 А он мене свугде псује.
 Ал ни њему, ка' ни мени —
 Неће нико да верује.

Ишнепрашић.

Чива мађионик.

Прохте се неком богаташу да свој имендан прослави, па тога ради сазове многе госте. Из међу прочи, позове и два чивутина, која се такође срдечно одазову ласкавом позиву богата.

Сто је био богато намештен, сребрне кашике, виљушке, ножеви и шта вам ја знам. Чивама прво и прво упаде сребро у очи, те им се почеше разне мисли по глави врсти. Јела су редом ишла, и овима не паде ни на ум, да разбирају, јесу ли јела „кошер“ ил „трефе“.

Пређе већ и црна кафа, и већ се слуге справеше, да склоне посуђе. Онај маторији „Јакаведа“ украде једну кашику, и тури је себи у сару тако, да је мислио, е баш га није нико видио. Млађи „искаријот“ је то приметио, ал је само ћутао.

Дошло је време да се већ гости разилазе. Чиви жао што и он није мого што украсти — намисли да ту крађу на своју корист у потреби.

Пре него што ће се опростити с' домаћином рече: Господо! не могу се од вас растати, а да вам бар један кунет не покажем. Свима се допадне понуда, и нестрпљиво очекиваху од Чиве — молим Вас — од чиве кунет.

Искаријот изиште једну кашику наравно сребрну од они што су биле на столу, — подигне је у вис, па рече: „Шанже . . . . марш!“ Затим стрпа кашику себи у џеп, а гледаоцима рече да претресу Јакаведу. Овај се не даде преметати већ извади иза чизме и сам кашику, и мете је на сто, па се затим од свију опросте; и тако Јакаведа оде кући са набуреним уснама, а Искаријот са ребахом.“ Да и не кажем да је ово необично чуђење и смеј произвело, само не знам како је домаћици било, кад је видела да једне кашике нема на броју.
 Ђ.

Зашто напит човек не може даље да корача?

Кад је човек прилично наквашен или као што бачвани веле насвиран онда китнастије, боље, цифрастије корача. —

Глава му се поносито вије, лелуја као летно класје на малом ветру, али не пограје дуго и ноге му се почну међу собом свађати.

Лева хоће на десну а десна на леву страну, а када им то не помаже, једна се од њих разљути и хоће да се прући на земљу, а она друга без прве не може наравно ништа.

Човек у свом насвираном стању, па ма био и лавовске јачине, без ногу не може даље. — Размишља шта да ради? Мисли мисли па на једно смисли. Прући се колики је дуг на земљу па чека, док се обе ноге не измире. —

Ову белешку нека својеки прочитају они који се радо насвирају.

(На божић се може много лепше провести него тако.)
 посрбио Љ. К.

Добре снаје.

Наш деда Сима ожени у једаред обадва сина, и једна је чеко да се снаје доведу, да измене бабу његову. Једна је била из Мола, а друга из Карлова. Први дан нестале воде у кући, а свекар и свекрва чекају да се која сна понуди да иде на Тису. Ни бриге њима. Узе баба на послетку обраницу на раме и суле, па хајд на Тису. Како један дан, тако и други, па и трећи. Баба неће да им каже, а снаје се опет не отимају, и не сеђају се.

Једаред ће рећи старац баби: знаш шта баба, ја ћу данас пред снајама казати идем ја, а ти опет кажи; бре нећеш ти ићи, идем ја, па ће се ваљда онда сетити да оне иду. Тако и буде. Једног дана ће рећи старац; баба! воде опет нема, идем данас ја на Тису. Баба опет старцу: а како би ти стар иш'о, идем ја. Та и ти си стара, теби је још теже, идем ја.

Молкиња слуша како се они нуткају — ко грци у ариште — па рече: „а шта сте се ту узели свађати држете ред, један дан баба, а други дан мама.“

Баба се угризе за усну, а старац закопча пруслук, да му срце од чуда не искочи на поље.
 Ђ.

Копија.

Г. 1866 погодба за зид капара једна форинта.

Први дан зајутра по литре у подне опет по литре и у вече, Воја доно литру од жбиртуза и онда не знам кад сам био у винограду које доно по литре за ваше новце на мој рачун, ја сам казао нисам ја имао ситни и онда у вече опет литру ја сам доно и онда кад сам дао Дини новце и онда по литре и онда кад си мекана леба јео и онда у вече опет литру кад сам казао доста а Јеца дала пенгеш да ја не знам, па си доно по литре, четрнајст вати има да се набије. —

Да је овај препис својој Матици од речи до речи веран одостоверава

Милитарац.

Одговори уредништва.

„Гуслар двадесетог века.“ Жао нам је што вашу песму не можемо донети целу. Али бар почетак ћемо штампати. Ево га:

Хвала милом богу, кој' с' о свему стара
Ноћаске сам снови седога гуслара.
У сну видех једног старог, старог деду,
Имо старо лице, косу, браду седу,
Имо следе очи од силнога плача,
Руке слабе, ноге тек да се корача.
У руди је имо једну дерну штаку,
То му беше вођа у вечитом мраку.
Имао је торбу, у њој парче крува,
Ал' још нешто: „гусле од јавора сува“.
Имао је срце племенито, чисто
А начелом „правда“ ко сунце је блисто.
На челу му била туга, жалост, сега,
Ал' и јесте имо седамдесет лега!
Сео је старац доле на мекану траву,
Уз растово дебло приклонио главу.
Тешко му је било, али није плако,
Јербо старац седи већ не чини тако.
Он у себи плаче, да не види свако,
Али тако плакат' то тек није лако.
Кад се тако плаче, тад' се туга множи,
— То би боље знали, да сте у тој кожи, и т. д.

О оном осталом чини нам се да није изведено онако како би се могло, и како би требало извести. — Ако томе јаду који опевате не буде бржа лека, — онда у 20-ом веку неће ни бити гуслара.

„Милост без срца.“ Кад би се могло претопити и у другу форму салити, можда би нешто и било, — и то за који чисто белетристичан лист. За „Стармали“ није никако. Д. Д. Ш. Велите да сте послали пре две године. Не сећамо се. Али да је за нас, ваљда би до сада већ штампали.

Драјмалзвод. Немојте нам замерити што нам се ваше име не допада, те смо вас друкчије крстили. Писали би вам нешто више (поштом) но да ли ће вас писмо наћи ако адресирамо само онако како сте адресу обележили, — или ће боље бити да нам тачнију адресу пошљете.

Н. пл. Н. Немамо тих књига. Али у њима тешко да би и нашли оно што тражите.

Сестри Е. Просејаћемо ваше брашно, пак ћемо од „мутмела“ умесити коју пуслицу или други какав колачић. За овај број је касно дошло.

ИСПРАВАК. У 36. бр. овог листа на првој страни прва врста друге строфе има грешка која квари смисао. У месту: Једни дижу бољу у справи: Једни дижу бакау.

Новије књиге и листови

које уредништво прима у замену.

Родољуб. Лист за младеж. Излази у Београду (на по табака) 4 пута месечно. Власник, издавач и штампа Ђ. Кимпановић. Уредник М. С. Убавкић. Цена год. 3 динара.

Млада Србадија. Дечији лист Излази у Београду месечно двапут. Власник учитељско удружење. Уредник К. Петровић учитељ. Преплата се шаље Ник. Стојановићу уч. код Саб. цркве у Београд. Цена на годину 4 дин. (3 ф.)

Овај 1-ви број шаљемо свима нашим дојакосњим предплатницима од којих још није предплата стигла, молећи их да

изволе предплату поновити или да нам врате лист натраг, ако га не желе и даље држати, па да се ради штампања за даље равнати знамо. Наклада „Стармалог.“

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ
„ОРАО“
ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1887.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ТРИНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Саду,

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ Г. 1887. Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Пре-продавци добију за готов новац комад по 12 новч.

О Г Л А С И.

Само оно што је добро осигурава успех!

Дра Милера сок од маховине, ванредно добар лек од кашља, промуклости, вратобоље, слуга, почињуће суве болести, и уопште при свима болестима прибора за дишање. У теглама за децу и одрасле. Цена једној тегли 50 н.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај балзам се препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, код надутости стомака, блувања, пролива, ветрова; код колике је успех скоро за тренутак постигнут. Даље је ово добар лек код дуготрајних и исцрпљивих болести, јер знаменито поправља варење. Овај особити лек не би требао да фали ни у једној кући, нарочито по селима. Цена 1 фласона 1 ф. 50 новч., 1/2 фласона 80 новч.

Дра Милера балзам за жуљеве, ванредно брзо дејствујући лек од жуљева, брадавица, залезљања коже (с боловима скопчано) и прозеба. Да би се сачувала публика од подражавања без вредности, молим да се иште само Милеров балзам од жуљева и да се пазе, на оригинално спаковање. Цена је кутији с флашицом и упутством за употребу и са четкицом утврђеном на запущачу 60 н.

У Новом Саду добива се право само код Ђубе Стефановића, специјалског трговца; у Осеку код Ј. Габелског и Ј. Г. Динеса, апотекара; у Вршцу код С. Стража, апотекара; у Сомбору код Ц. С. Вајдингера. 5—12